

Qüestionari perdut del post-franquisme

Les transicions de Gregorio Morán

Darrere de trànsfuges, vencedors vençuts a priori, arribistes del consens i maquiavels de pacotilla, s'amagava –als anys de l'anomenada transició democràtica– un personatge que maldava per ser conseqüent, Gregorio Morán. Heus ací el que resta d'un escriptor ferit.

Gregorio Morán, progressista il·lustrat, burxa en el nostre passat més recent.

JORDI MOHERA

Hi ha un llibre –impecable– en què les preguntes sense resposta, els símbols sense glòria i els personatges sense passat s'entrellacen i s'expliquen per construir l'única visió honesta d'una etapa de liquidacions a preu de saldo que va dir-se reforma democràtica: *El precio de la transición*, Gregorio Morán, 247 pàgines. Hauria d'haver estat un escàndol. No ho serà. És la mena de llibres que molesta massa com per fer-ne publicitat gratuïta. Per tant, li hem ofert aquestes pàgines de revista perquè ens vagi arrencant, l'una darrere l'altra, les

crostes d'una transició en què molts, uns quants potser, van somniar una mica més del compte, i "sense canviar de lloc, de sobte van descobrir que estaven sols". Ho publiquem tot i saber, en les seves paraules, que "recordar torna la gent escèptica i venjativa, malencònica i angoixada". Ho publiquem tot i saber que tothom ens hauria agraït tan sols una certa nostàlgia d'un temps i d'un país. "La nostàlgia sempre és benigna". Ho publiquem tot i saber que ens volien lliures de memòria històrica. Ho publiquem just perquè sabem que "és perillosa". Gregorio Morán ha cregut que el

perill d'entendre la transició valia la pena. Valia la pena que no es quedés sol.

FITXA PERSONAL

Professió. Escriptor. Sóc poc representatiu de la professió periodística. No tinc ni carnet professional. Mai no he tingut carnet de res en la meua vida, ni del PCE, perquè quan en vaig marxar era quan començaven a donar-ne.

Ideologia. Progressista il·lustrat no perquè jo sigui il·lustrat sinó pel concepte d'il·lustració. Significa ser un munt de

coses. Una tradició marxista, una tradició radical, una tradició jacobina. Em recordo sempre del que deia Aranguren en la seva època més catòlica: "¿Qui no ha estat una mica marxista durant la seva vida?"

Vicis i/o virtuts. Potser el vici més gran és l'orgull. Molt d'orgull però escassa vanitat. Estic obsessionat per la coherència, per ser coherent amb mi mateix, per fer les coses que creus que has de fer, per no acceptar coses que et semblen una bestialtat. I no sé si és un vici o una virtut. Pels temps que corren, no ho veig pas gaire clar.

Preu personal de la transició. Només et puc dir que jo vaig ser conscient en fer aquest últim llibre que l'únic que havia fet sempre era reflexionar sobre la transició. El llibre d'Adolfo Suárez, el llibre del PCE, el llibre d'Euskadi. Tots partien, d'alguna manera, de la transició. Per mi, la transició va significar el pas a la vida civil. Vaig ser un militant clandestí durant força anys, i després vaig començar a escriure, que és l'únic que m'agrada fer, i no havia pogut fer-ho durant molts anys.

Enemics importants: Hi ha una cosa que no suportó, els mentiders. Les persones que amaguen el seu passat, la seva vida. Ara, en primer lloc, no tinc enemics importants. M'he fabricat en els anys de vida professional una colla d'enemics importants en nombre però no en qualitat. A Madrid, he fabricat enemics a tones i dins el gremi periodístic sóc una persona més respectada que no pas estimada. Però els enemics, en definitiu, són més nombrosos que importants.

¿Ferit de memòria històrica? Jo crec que sí. Tenim passats actius. El franquisme condiciona la nostra vida, i el franquisme va ser una ferida històrica d'aquestes que no se superen fàcilment. Deixen petja en tot. Ens va tocar de viure el període històric més sinistre de la història d'Espanya al segle XX.

¿Refugiat a Catalunya? En primer lloc, jo he escrit quasi tots els llibres a Catalunya perquè és un lloc que em tranquil·litza. Jo sóc asturià i, per tant, se'm podria definir de bàrbar del nord. I aquesta societat que s'assembla més a la italiana, més civilitzada, amb una altre tipus de problemes, em tranquil·litza. Senzillament, havia considerat que el

període madrileny ja estava bé; hi havia estat des del seixanta-cinc, i a Euskadi tampoc no hi tenia res més a fer. Vaig escriure llibres, vaig dirigir un diari —*La Gaceta del Norte*— i vaig fer-hi bons amics.

¿Radical per automarginació? Automarginació per radical, és al revés. Sí que em considero un radical i sí que, en determinats aspectes, m'he automarginat.

¿Historiador per venjança? No. Historiador per raonament. Aquest és un eslògan de la meua activitat intel·lectual: Jo he escrit sempre sobre aquelles coses que no entenia. Jo no entenia com Suárez podia ser president del govern, jo no entenia què passava a Euskadi... Del PCE, creïem que ho sabíem tot, però al moment que va començar la transició, ja no vam entendre res. Amb *El precio de la transición* tanco un cicle de la meua reflexió. No tornaré a treballar sobre la transició ni que em paguessin l'oro ni el moro. Aquest període històric, ja l'he acabat. No m'interessa gens la història del PSOE. Ara preparo un llibre teòric-polític sobre els deu últims anys d'Ortega y Gasset. Un llibre per a una vintena justa amics.

¿Cansat tan sols d'escriure? Hi va haver un moment que em vaig sentir intel·lectualment esgotat de fer la crònica setmanal a *La Vanguardia*. Hi ha gent que és capaç d'escriure deu articles a la setmana, i fins i tot deu al dia. Jo no m'ho passo malament escrivint, però em costa. Llavors, vaig considerar que no podia seguir aquest ritme. No n'era capaç. I vaig deixar-ho. Ara, he canviat l'estil, molt. Vaig aprofitar-ho per traslladar-me a Barcelona. La vida política de Madrid, que tant fascina certs sectors de Catalunya, és una vida sòrdida, avorridíssima. Te'n canses molt ràpid. M'interessen més problemes teòrics, problemes culturals... Cada tres anys, com diuen els americans, s'ha de canviar de feina, de cotxe i de dona. Jo, com que sóc professional, i no sé conduir, doncs canvio d'estil.

DEU PERQUÈS DE LA TRANSICIÓ

1. ¿Per què fou així i no d'una altra manera? La transició era un pegot que va sortir bé. Ningú no s'ho pensava. Ara és molt fàcil mirar endarrere amb perspectiva, però la característica més curio-

sa de la transició és que l'esquerra i les forces progressistes tenien una por enorme de cops de cua del règim anterior i el vell règim tenia una por enorme de les forces progressistes. En aquest equilibri inestable va ocórrer la transició. L'equilibri de por, de terrors, porta al consens perquè, a més, cada un dels adversaris creia que enganyava l'altre. Suárez estava convençut que enganyava Carrillo i Carrillo estava convençut que enganyava Suárez. I, al final, només hi ha uns perdedors.

2. ¿Per què Franco va poder expirar al llit? Hi havia dos elements que no vam valorar degudament. Havia guanyat la guerra civil. La guerra civil va ser una depuradora d'una part d'Espanya; no parlem ja de Catalunya i Eus-

kadi. Ara bé, gràcies a la guerra civil es va constituir una base social. I aquesta base social, el règim la va consolidar fins ben arribats els anys seixanta. El més impressionant de la mort de Franco al llit no és tant la seva mort al llit sinó el fet que ningú no va pensar als últims anys que podria morir al llit. Hi ha un problema teòric important. Si la gent més intel·ligent de l'esquerra va arribar a pensar que no hi havia cap possibilitat d'enderrocar Franco des de la base, amb els moviments socials, i a la vegada va pensar que Franco era el vèrtex de la piràmide invertida que sostenia el sistema, ¿per què mai no van pensar a matarlo? Hi havia possibilitats. Era molt més fàcil fer un atemptat que dur a terme una lluita de masses durant trenta anys en la qual la gent es cremava amb una facilitat extraordinària. Un atemptat no és sinó un problema tècnic; no és un problema polític. Si s'arriba a la conclusió que aquest atemptat hauria pogut canviar el curs de la història d'Espanya, ¿per què no? Jo considero que la mort de l'almirall Carrero Blanco no va canviar absolutament res. La teoria que ETA va afavorir la transició amb aquest atemptat, i que hi havia la CIA darrere, és absurda. Em recordo d'haver parlat força amb Wilson, un dels organitzadors de l'atemptat, i cap d'ells no tenia la més remota idea de la transcendència històrica del que feien. L'únic que podia matar el general era un gran partit, però tampoc no entrava en les seues plans perquè si

deien cada any que el règim estava a punt de caure no era necessari un atemptat. El règim queia, més o menys, des de l'any quaranta.

3. ¿Per què calia oblidar tot el passat? Aquells que havien fet la guerra, que havien practicat la repressió, exigien l'amnistia.

L'amnistia del passat. Hi havia interès de tothom per a oblidar el passat. No era el mateix haver lluitat per la democràcia durant la II República que haver exercit papers repressius durant la post-guerra o la guerra mateix. Però, de fet, el primer nucli de classe política que es constitueix durant la transició decideix d'amnistiar-se mútuament el passat. La dictadura va provocar que tothom tingués cadàvers a l'armari. Tots els grups polítics, des del PSOE al PCE, tenien històries negres. La meua generació pots ser no tant, perquè va començar als anys seixanta, quan les coses ja eren una mica diferents, però durant els anys del stalinisme i el feixisme pur i dur es van cometre massa errors.

4. ¿Per què han desaparegut els líders de la transició? La transició ha devorat els seus líders perquè els líders eren tan conjunturals com la transició mateixa. Un dels trets més cridaners d'aquesta transició, que revela la fragilitat dels líders de la transició, es troba en aquest mateix fet. En cap altre procés de transició no ha succeït. Al contrari, els líders sempre s'han mantingut. I han conservat durant anys un prestigi sòlid. En canvi, abans del 1982, ja han quedat tots escombrats. No tenien nivell per a mantenir-se. I els dos principals líders es troben ara entorn del PSOE. La conclusió no pot ser més patètica.

5. ¿Per què la "unidad de la patria" no era negociable? Hi ha un poder fàctic

que pesa d'una manera enorme durant la transició i fins al 23 de febrer. Abans de la victòria del PSOE, l'exèrcit és una força present, entre bastidors. I el federalisme, la unitat nacional, tot el procés de la transició a Euskadi i Catalunya s'explica perquè la "unidad de la patria" no era negociable de cap manera, i ningú no estava disposat a afrontar-la. El concepte mateix d'autodeterminació formava part de les reivindicacions de les forces d'esquerra però, quan va arribar l'hora dels fets, fou retirat de circulació ràpidament.

Murta

6. ¿Per què Madrid va forçar la destrucció del catalanisme a València? Després de la mort de Brosseta, la memòria és encara molt fresca i calenta, però caldria fer un estudi del paper de la UCD, de l'entorn de la UCD, a València perquè va ser decisiu durant els anys de la transició. ¿Quins grups representaven la UCD a València? ¿Quines tasques van assumir aquests grups? Aquests són elements fonamentals per a analitzar aquest fenomen. ¿Es pot dir rotundament que el blaverisme naix amb la UCD? Jo penso que sí. Aquest és un factor inherent al naixement de la dreta valenciana, sempre molt vinculada a Madrid.

7. ¿Per què Catalunya "va portar-se bé" i Euskadi no? A Catalunya va haver-hi un

gran invent, l'"invent Tarradellas", un dels invents polítics més interessants de la transició. El tarradellisme significa -brutalment expressat- la recuperació d'una dreta tradicional. La paradoxa del tarradellisme és que, tot i representar les essències del catalanisme de l'època republicana, és absorbit i es converteix en tot el contrari. A Catalunya existien uns avanços socials, unes bases polítiques, que anaven bastant més enllà de Madrid, i tot això s'esmicola amb la vinguda de Tarradellas. Van intentar trobar un Tarradellas a Euskadi, segur, van intentar fer el mateix amb Leizaola però el fenomen no era possible perquè el PNB era un

partit amb tradicions i hi havia el fenomen etarra que complicava molt més les coses. A més, és curiós, en tots dos processos, hi participa Olarra, que cedeix l'avió a Ortíz perquè vagi a veure Tarradellas, i sé que Olarra va participar en les negociacions amb el PNB. El que passa és que el PNB era un partit i Tarradellas era una persona amb uns lligams molt concrets. A Euskadi l'operació no els va sortir bé.

8. ¿Per què no es pot atacar el rei? Perquè no és constitucional. La història mateixa de la transició, l'absència de components democràtics en la societat espanyola i les poques arrels monàrquiques profundes feien que la figura del rei fos intocable. I continua sent absolutament intocable. Jo confio que quan la democràcia estigui més assentada, no hi hagi cap inconvenient a parlar críticament de la família reial, però tinc seriosos dubtes que mai arribi a passar. Sempre passarà per una provocació. Els comentaris sobre la trajectòria del rei a *El precio de la transición* han molestat molta gent. Hi ha hagut reaccions molt negatives. Aquesta mena de precepte constitucional implícit que res que afecti el rei és criticable em sembla una limitació que caldria anar corregint amb el temps.

LAS PROVINCIAS

9. ¿Per què la premsa va ser tan servil? La premsa depenia molt del règim. Per tant, la premsa seguia la mateixa transició que feia la classe política. I va tenir un protagonisme molt seriós durant la transició. Amb el seu

servilisme, se salvaven ells mateixos. Jo suggeriria que ens preguntéssim on eren les gran plomes de la transició al final del franquisme. *El País* és el paradigma de la transició periodística, però no podem oblidar que el principal columnista d'aquest diari els primers temps era Ricardo de la Cierva. Després cadascú va fent la seva pròpia evolució però és evident que no es pot estudiar la transició sense estudiar el paper de la premsa. La

"Si la música, como dicen, es alimento de amor,
tocad, siempre, tocad hasta saciarme" W. Shakespeare

El Palau de la Música es un espacio único para disfrutar
del arte que más sutilmente engrandece el espíritu, con una de las programaciones
musicales más relevantes de Europa, por la calidad de las obras y de los intérpretes.

Y todo, por el amor. Por el amor a la buena música,
sin olvidar las demás ARTES

PALAU DE LA MÚSICA
I CONGRESSOS DE VALÈNCIA

Sede oficial de la Orquesta de Valencia

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

GENERALITAT VALENCIANA

BANCAJA

premsa, molt acostumada a adular el poder, en no haver-hi cap ruptura, continua tractant els nous dirigents com tractaven els vells. Tots eren col·legues.

10. ¿El PSOE tanca la transició?

La tanca per la seva imparable victòria electoral d'octubre del 1982 però també perquè aquesta victòria implica una política de canvi; que totes les confabulacions, tots els acords de sotamà, totes les trampes, s'havien acabat i que una nova classe política prenia el poder democràticament. I amb el PSOE puja una altra part de la classe política. És un partit jove, de vida política reduïda. La transició estava consolidada, el problema militar deixa d'existir i el PSOE durant uns anys fa el que vol fer. No em fico en altres consideracions. La gent els vota perquè vol que coses com el 23 de febrer no tornin a succeir. La gent estava farta de l'antiga politiqueria. D'alguna manera es marginava el consens, es considerava que aquest període ja s'havia acabat. És a dir, un partit únic, implantat i sòlid, amb uns líders molt joves trencava el procés de la transició. Perquè, encara que ara diguin el contrari, el gran marginat de la transició era el PSOE. La transició va ser un acord a banda entre el PCE i la UCD en què la marginació del PSOE fóra el seu èxit.

DEU METÀFORES DE LA TRANSICIÓN

1. Amnistia.

En la perspectiva del 1992, la paraula amnistia és inexplicable.

Inexplicable perquè es va amnistiar tot. Era part del consens. Ni tan sols no va ser una victòria per a ETA. Hi ha un moment en què no hi ha ni un sol presoner d'ETA, però també van anar sortint a poc a poc. En cap cas mai no va ser una amnistia amb què un dia per decret es van buidar les presons.

2. Assemblea de Catalunya. És el fenomen polític més interessant que es produeix durant el franquisme. Sense cap mena de dubtes. I demostra que la socie-

tat catalana tenia característiques d'una maduresa política que no tenia cap altra societat a Espanya.

3. Atemptat del carrer Atocha. Atocha va ser l'últim intent de l'extrema dreta civil per canviar la relació de forces que hi havia en la transició. L'extrema dreta era així de barroera i negada. Van provocar de la pitjor manera possible per als seus interessos.

4. "Café para todos". Cafè amb llet per a tothom. Aquesta va ser una fórmula que, al

principi, ningú no pensava que donés cap resultat. Va funcionar precisament perquè semblava impossible que pogués funcionar.

5. Colp d'estat.

Si Atocha demostra la barroeria de l'extrema dreta civil, el cop d'estat demostra la incompetència, la barbaritat i la brutalitat de l'extrema dreta militar. El 23 de febrer, com a colp d'estat, va ser un dels desastres

més importants que s'han fet en la història d'Espanya. Ara, molts cops d'estat comencen amb un pegot i acaben vencent, però els caps pensants del colp eren, gràcies a déu, uns destralers. No sabien com actuar ni què fer si guanyaven.

6. Moncloa. Els pactes.

Aquests pactes van ser el començament de la crisi de l'esquerra

tradicional. Serien considerats un gran triomf però van iniciar la crisi del moviment obrer. No es pot oblidar que, en les eleccions posteriors als pactes, la UGT passa a ser un sindicat amb gran implantació. Comissions no en trau fruit, dels pactes, ben al contrari. Es limita a seguir les consignes del PCE

7. PCE. El PCE es pot resumir en una sola frase. Va saber fer el més difícil,

que era la resistència, i no va saber fer política. El futur del PCE durant la transició era de convertir-se en un gran PSOE fins al punt que, avui dia, només cal mirar els quadres del PSOE i observar la munió de gent del PCE que s'hi ha afegit. Allò que ha fet el PSOE, ho hauria hagut de fer el PCE, però era impossible de canviar aquella cultura política d'una tradició profundament staliniana.

8. La negociació ETA-Estat.

Hauria estat possible durant els governs de la UCD. Però, en el fons, ETA mai no va estar convençuda de negociar. Sempre exigia bastant més del que l'estat podia donar. En aquest sentit, ETA va

cometre l'error —des de la seva formació— de subvalorar l'estat. I aquí va fracassar. La negociació d'Alger, anys després, és un impossible històric. L'estat ja és molt més fort. Només era possible fer-ho quan l'estat era més feble, a l'inici de la transició. El problema d'ETA prosseguirà, reduirà la seva base, però ja s'ha separat del mateix procés de reforma. El problema d'ETA és com negocia els seus quatre-cents presoners i escaig, però això ja no té res a veure amb la transició.

9. Referèndum sobre la reforma política.

És la primera vegada que les forces progressistes s'adonen que, sobre aquella base social, no hi havia cap possibilitat real de guanyar. Era l'instant de fer el pas, de canviar de política. El

problema és que, si bé la cúpula va canviar de política, les bases dels partits van continuar pensant que la ruptura era possible. Es va fer una gran campanya per l'abstenció. Els dirigents de l'oposició estaven convençuts que no hi havia res a fer, però les bases van mantenir una campanya que va ser durament reprimida. El punt d'inflexió, de canvi d'estratègia política, es troba en aquest referèndum del 15 de desembre.

10. Ruptura. La ruptura significava que s'havia d'optar entre monarquia i república, entre pare i fill, que les forces del franquisme no encapçalarien la transició,

que quan es produïa una amnistia es produïa de dia, de fet, de veritat, i que el règim canviava de soca-rel. El poble havia de decidir, almenys, entre la monarquia del pare i la monarquia del fill. Tot això, a partir del referèndum del 15 de desembre de 1977, són romanços de la Xina. La societat accepta majoritàriament la monarquia i es tracta de jugar-hi des de dins. El terme ruptura esdevé una paraula marginal.

DEU RETRATS DE LA TRANSICIÓ

1. Abril Martorell, Fernando. El Guerra d'Adolfo Suárez. Feia la feina més o menys difícil, més o menys bruta, i sabia economia. El final de Suárez comença quan trenca amb ell. Mentre Suárez feia prodigis d'imaginació, ell feia de caçador. Abril Martorell i Guerra són molt amics. Eren dos personatges que s'entien molt bé. L'un s'inclinava cap a l'economia i l'altre cap a la literatura, però tots dos tenien una capacitat de control enorme sobre els seus respectius aparells. Els unia aquesta virtut gens comuna entre els altres polítics de la transició.

2. Armada, Alfonso. Sempre va ser un conspirador. El gran problema d'Alfonso Armada és que mai no va entendre l'aplicació del principi de Peter a la seva persona. Estava sempre al seu nivell d'incompetència. Era un militar molt ambiciós, amb massa limitacions per a arribar enlloc.

3. Brosseta, Manuel. Fou un home molt important en la política valenciana, i en la política estatal, durant aquells anys. Si algú necessita estudiar les relacions entre València i Madrid ha de passar per ell.

4. Cebrián, José Luís. Fou el periodista més important de la transició. És el millor que se'n pot dir.

5. Conesa, Roberto. El paradigma de la policia del franquisme, que va saber arribar a una part important de la transició. L'esperit de Conesa va perviure molts

anys en la policia espanyola i tinc els meus dubtes que hagi mort.

6. Fernández Miranda, Torcuato. O la supèrbia. El seu més gran pecat polític va ser considerar-se l'home més intel·ligent que hi havia a Espanya durant el primer període de la transició. I, en aquell moment, no calia una persona gaire intel·ligent sinó una persona amb altres talents. I així es va quedar.

7. Martín Villa, Rodolfo. És com els polítics de la restauració, que tan aviat estaven amb Cánovas com amb Sagasta. És una figura útil que necessita la política tant com el menjar. Mai no el va angoixar ser el blanc de l'esquerra; tenia una cuirassa d'elefant i feia el que tocava, bo o dolent. Ara continua tenint poder al Partit Popular, però ja no està directament al servei de l'estat.

8. Pallach, Josep. Va tenir la immensa sort de morir a temps. Si arriba a sobreviure per contemplar les posicions polítiques que es van mantenir després, s'hauria sorprès força. El PSOE va anar més per la via de Pallach que per qualsevol altra. Però, en política, avançar-se es paga. I Pallach, respecte al PSOE i al PSC, es va avançar massa.

9. Raventós, Joan. Com negar la fascinació en la política. És un home bastant insípid. Un personatge que interessa ben poc.

10. Tarancón, Vicent. Tarancón és un altre personatge fonamental; però els bisbes, l'església en general, no fan memòries i, per tant, ens quedarem sense les seves, que serien molt importants. L'església no va posar traves a la transició; al contrari, la va facilitar. I va quedar molt contenta d'aquesta transició.

TRES MÒMIES DE LA TRANSICIÓ

1. Carrillo, Santiago. Parla de política des que tenia catorze anys i, malgrat tot, cada vegada que ha hagut de fer política ha fracassat. I això, per a un home de les seves característiques, és demolidor. Hi havia una expressió dels antics stalinistes que a mi m'agrada molt d'aplicar a Santiago Carrillo: "Camarada, et farem l'autocrítica". Era un home molt seductor, va aconseguir de seduir tot el PCE, i a mi inclòs. Ningú que hagi militat al PCE no pot negar que, en algun instant de la seva vida de militància, va sentir-se fascinat per Carrillo. Però quan va començar a fer política li va caure la seducció, i va esdevenir -fins avui- un fantasma polític.

2. Manuel Fraga. És exactament el contrari de Carrillo. Fraga no sedueix ningú però és qui millor ha suportat la transició. Va perdre i es va retirar al seu feu galleg. No comparteixo cap de les posicions polítiques de Fraga, però, tot i

així, en Manuel Fraga hi ha un enorme coherència política. I potser per aquesta coherència política, va fracassar. El seu trànsit és clarament explicat pels seus actes. És un professional de la política en el sentit més genuí del terme. De ser un reaccionari, passa a ser un conservador. I aconseguix que una part considerable de dreta "ultramontana" espanyola, que estava contra la democràcia, optés per la democràcia. És a dir, amb penes i treballs, va integrar aquests sectors a la democràcia.

3. Suárez, Adolfo. Quan Torcuato Fernández Miranda i el rei el van seleccionar per a substituir Arias Navarro, ell es va pensar que el seleccionaven perquè tenia un talent indiscutible i perquè era un polític de raça. Així que s'ho va creure i quan va començar la crisi d'UCD va dir-se que no calia preocupar-se: "Jo he fet la transició. Construiré un partit i la gent em seguirà. El líder sóc jo". Llavors va haver de descobrir que havia estat alguna cosa en funció que Torcuato Fernández Miranda i el rei l'havien seleccionat per a substituir Arias Navarro. Sense el poder, és un polític de pa sucat amb oli.

Oriol Malló